

samrad@rejlars.se

Yttrande (Diariedokument)

Datum: 2019-06-19

Er referens:

Diariet: SSM2019-5521

Dokumentnr: SSM2019-5521-2

Handläggare: Jimmy Estenberg

Telefon: 08-7994236

Strålsäkerhetsmyndighetens svar på remiss: Inbjudan till samråd om nybyggnation av två sambyggda 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund i Flen, Katrineholm, Nyköping och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har tagit del av ovan rubricerade remiss och önskar lämna följande synpunkter.

Myndigheternas rekommendationer som samrådsunderlaget hänvisar till kan inte ensamt ligga till grund för beslut om kraftledningar. Det är miljöbalkens försiktighetsprincip som ska tillämpas. I kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bör ett resonemang föras kring försiktighet utifrån miljöbalken. Folkhälsomyndigheten är tillsynsvägledande när det gäller miljöbalken eftersom det i det här fallet avser miljöfarlig verksamhet som inte omfattas av tillståndsplikt enligt strålskyddslagen. SSM anser därför att Folkhälsomyndigheten ska ges möjlighet att yttra sig i ärendet.

I samrådsunderlaget står att magnetfältets utbredning kommer presenteras i kommande MKB. Vattenfall bör även tydligt redogöra vilka magnetfältsnivåer som kraftledningen förväntas medföra i närliggande bostadshus.

SSM bedömer utifrån egna mätningar att ungefär hälften av landets bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger 0,05 μT och ungefär 95 % av landets bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger 0,2 μT . SSMFS 2008:18 anger referensvärden för elektromagnetiska fält. Referensvärdet för magnetfält för den systemfrekvens som används i Sverige, 50 Hz, är 100 mikrottesla. Referensvärdena är satta för att med marginal skydda mot alla säkerställda hälsorisker, i det här fallet nerv- och muskelpåverkan.

Det finns en vetenskapligt grundad misstanke om förhöjd risk för barnleukemi för barn som exponeras varaktigt för lågfrekventa magnetfält. Bakgrunden är att epidemiologiska studier observerat en genomsnittlig fördubblad incidens för barnleukemi för grupper som exponerats för 0,4 μT eller högre i medelvärde jämfört med de som exponerats för 0,1 μT eller lägre. Det observerade sambandet gäller för barn har som varit exponerade för magnetfält med frekvenserna 50 eller 60 Hz. Sambandet är dock för svagt för att med säkerhet påvisa ett orsakssamband. Det har inte heller gått att finna något robust stöd från djur- eller cellstudier för ett samband. WHO:s cancerforskningsgrupp IARC har därför klassat lågfrekventa magnetfält som möjligen cancerframkallande.

Vid kommunikation med SSM i rubricerat ärende ska referens anges, dvs. SSM:s diarienummer och namn på ansvarig handläggare.

Detta yttrande expedieras utan underskrifter.

I detta ärende har avdelningschefen Johan Friberg beslutat. Myndighetsspecialisten Jimmy Estenberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Hélène Asp deltagit.

Johan Friberg

Jimmy Estenberg

Från: catrin.englund@trafikverket.se
Skickat: den 25 juni 2019 09:01
Till: Samråd
Kopia: plan.sodermanland@lansstyrelsen.se; bengt.skyman@trafikverket.se;
jonas.nimfelt@trafikverket.se; sandra.wannfors@trafikverket.se
Ämne: Samråd ang. två nya 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund i
Flens, Katrineholms, Nyköpings och Oxelösunds kommuner
Bifogade filer: Karta OL.png

Trafikverkets dnr: TRV 2019/66721

Undersökningssamråd ang. nybyggnation av två sambyggda 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund i Flens, Katrineholms, Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Vattenfall Eldistribution AB har för avsikt att ansöka om nätkoncession för linje för två nya 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund i Flens, Katrineholms, Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Remissunderlaget redovisar alternativa ledningsdragningar mellan station Hedenlunda och SSAB Oxelösund.

Utifrån nedanstående förordar Trafikverket sträckningsförslag 1D alternativt 1E.

Riksintressen

Utredningsområdet berör E4:n, väg 52, väg 53, Södra Stambanan, Sala-Oxelösundsbanan (TGOJ) samt Stockholm-Skavsta flygplats, som alla utgör riksintressen för kommunikationer. Även utredningskorridoren för Ostlänken, som ligger inom utredningsområdets södra del, utgör planerad järnväg av riksintresse. En karta som visar riksintressenas sträckningar och lägen kan med fördel bifogas underlaget.

Ostlänken

Trafikverket projekt Ostlänken är i ett utredningsskede beträffande Skavstaområdet samt anslutningen Bibana Skavsta. Med anledning av detta förordar Trafikverket sträckning 1D eller 1E som alternativa stråk, eftersom dessa sträckningsförslag ligger längre bort från området vid Skavsta än övriga föreslagna sträckningar. Vattenfall behöver förhålla sig till Ostlänkens korridor markerad med rött och lila, enligt bifogad bild. Där Vattenfalls ledning korsar Ostlänkens korridor ska gällande anvisningar enligt Trafikverkets TDOK beträffande korsning av järnvägsanläggning följas.

Stockholm-Skavsta Flygplats

Trafikverket arbetar för närvarande med att ta fram en precisering av riksintresset Skavsta flygplats. Preciseringen är ett fördjupat planeringsunderlag som visar de värden som riksintresset ska skydda och som bör beaktas i den fysiska planeringen. Trafikverket vill uppmärksamma att arbetet med preciseringen pågår och att det kan komma att behöva beaktas i det fortsatta arbetet med den nu aktuella tillståndsprövningen. Riksintressepreciseringen beräknas vara färdig till årsskiftet 2019/2020.

Befintliga statliga vägar och järnvägar

Trafikverket förutsätter att valda sträckningar inte påverkar befintliga statlig infrastruktur negativt. Här vill vi uppmärksamma att det krävs tillstånd för arbeten inom vägområdet utmed allmän väg, liksom för att placera en ledning inom vägområdet, både längsmed och tvärs statlig väg. Tillstånd krävs också för att beträda järnvägsfastighet. För att dra ny ledning inom Trafikverkets mark eller korsa järnväg, krävs avtal

med Trafikverket. Mer information kring detta finns på Trafikverkets hemsida:

<http://www.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/ansok-om-ledningsarenden/>

Trafikverket anser att ledningsstolpar av säkerhetsskäl ska placeras på ett avstånd från vägområdet utmed allmän väg, på samma sätt som utmed järnväg, som motsvarar stolpens höjd.

Med vänliga hälsningar

Catrin Englund

Samhällsplanerare

catrin.englund@trafikverket.se

Direkt: 010-123 57 88

Trafikverket

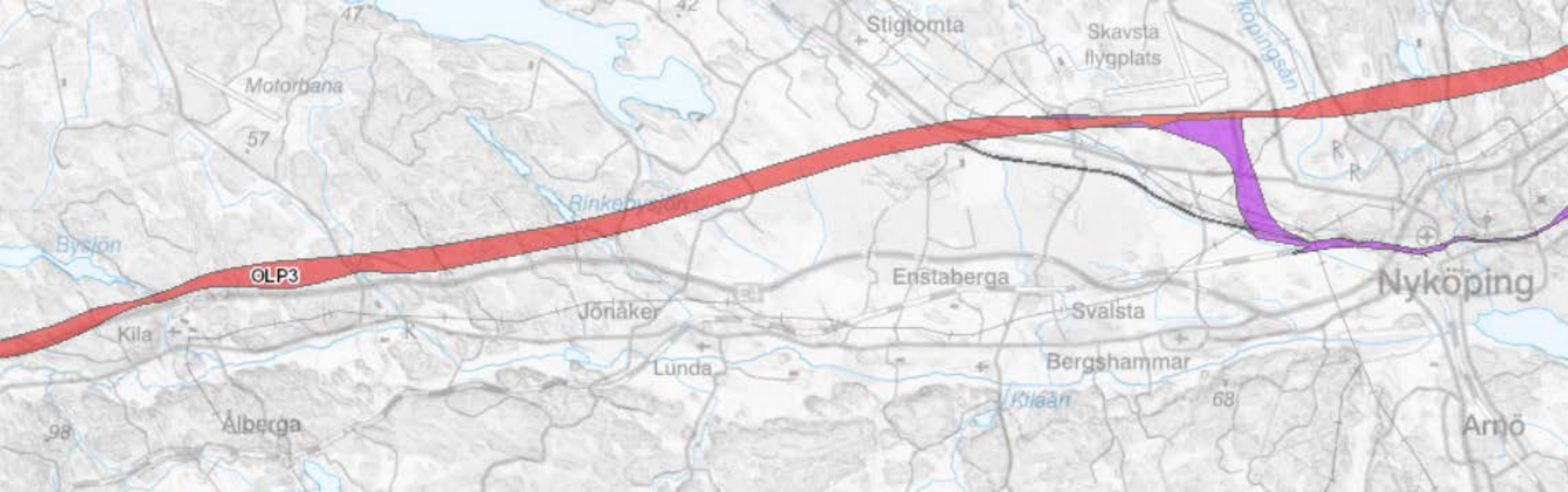
Box 1140

631 80 Eskilstuna

Besöksadress: Tullgatan 8

Telefon: 0771-921 921

www.trafikverket.se

Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

Ny 130 kV kraftledning mellan Hedenlunda och SSAB i Oxelösund, flens och Nyköpings kommuner, Södermanlands län.

Skogsstyrelsen har tagit del av samrådet enligt ovan.

Länsstyrelsen har tillsynsansvar för åtgärder i skogen som inte berör skogsvårdsåtgärder. Det gäller även inom nyckelbiotoper och naturvårdsavtal. Åtgärderna ni presenterar är inte skogsbruksåtgärder. Länsstyrelsen tar in synpunkter från oss om de tycker att det behövs.

Om åtgärder riskerar att skada ett biotopskyddsområde ska dispens sökas hos Skogsstyrelsen.

I ärendet har Björn Hermansson varit föredragande och Maria Nilsson beslutande.

Maria Nilsson
Skogskonsulent